

Afkoopwaarde levensverzekeringen

22 december 2011

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Afkoopwaarde levensverzekeringen: niet meer zillmeren voor polissen gesloten vanaf 1 januari 2013

22 december 2011

De Algemene Ledenvergadering van het Verbond van Verzekeraars heeft op 21 december 2011 als bindende regeling vastgesteld om voor premiebetalende nieuwe levensverzekeringen en uiterlijk gelijktijdig met de implementatie van het provisieverbod, de afkoopwaarde gelijk te laten zijn aan de opgebouwde waarde voor zover het de verrekening van kosten betreft, ten minste door de tijdsevenredige verrekening van eerste kosten, of aan te geven waarom daarvan wordt afgeweken.

Er blijft bij de uitwerking ruimte voor maatschappijen om een positieve of negatieve prikkel in te bouwen om het lange termijnkarakter van de onderliggende beleggingen van een levensverzekering te ondersteunen. Deze prikkel moet vooraf kenbaar zijn, maar mag geen relatie hebben met de kosteninhoudingen binnen het product over de looptijd en moet uitlegbaar zijn naar de klant.

Op de zelfregulering is het principe van 'comply or explain' van toepassing. Levensverzekeraars verschillen in hun aard en opereren in verschillende (deel)markten. Waar deze verschillen dat rechtvaardigen kunnen afwijkingen, mits gemotiveerd, gerechtvaardigd zijn.

Levensverzekeringen (beleggingsverzekeringen en traditionele kapitaalverzekeringen) worden in het algemeen voor lange looptijden (20 tot 30 jaar) afgesloten. De praktijk leert echter dat consumenten hun verzekering nogal eens voortijdig beëindigen (afkopen). Redenen daarvoor kunnen zijn vervroegd pensioneren, oversluiten van een hypotheekgerelateerde verzekering naar een ander product (bij afsluiten nieuwe hypotheek, rentewijziging of overgang naar bancaire opbouwproduct) acute behoefte om over het opgebouwde vermogen te beschikken of de onmogelijkheid om de premie te blijven betalen.

Hoewel het sinds 1 augustus 1999 voor traditionele verzekeringen en later ook voor beleggingsverzekeringen verplicht is om afkoopwaardeoverzichten te verstrekken is voor de consument de 'eindafrekening' niet altijd in overeenstemming met zijn verwachtingen.

Nieuwe levensverzekeringen en gelijktijdig met de implementatie van het provisieverbod
Deze regeling geldt voor alle particuliere levensverzekeringen met een afkoopwaarde, inclusief alle natura, diensten of uitvaartverzekeringen. Het gaat om zowel traditionele (euro) verzekeringen, als beleggingsverzekeringen. De regeling moet uiterlijk gelijktijdig met de invoering van het provisieverbod voor nieuwe contracten (voorzien voor 1 januari 2013) geïmplementeerd zijn en geldt dan voor alle nieuwe levensverzekeringscontracten.

De afkoopwaarde is gelijk aan de opgebouwde waarde, voor zover het de verrekening van kosten betreft gedurende de looptijd van de verzekering

Bij voortijdige beëindiging zal niet langer worden geïllmerd. Het reputatierisico dat de klant op het moment van afkoop wordt geconfronteerd met kosten die bij reguliere voortzetting van de verzekering in de toekomst in rekening zouden worden gebracht, maar bij afkoop in één keer in rekening gebracht worden, is aanleiding geweest voor de regeling voor nieuwe contracten bij voortijdige beëindiging deze kosten niet in rekening te brengen.

Ten minste door de tijdsevenredige verrekening van eerste kosten

In het belang van de consument zal ten minste tijdsevenredige verrekening van kosten plaatsvinden. Dat betekent een verdeling van de kosten over de gehele looptijd: ofwel een (lineair) jaarlijks gelijke kostenonttrekking, dan wel een kostenonttrekking met het zwaartepunt aan het einde van de looptijd. Verzekeraars zijn vrij om hun individuele beleid op dit punt te bepalen.

Voor uitvaartverzekeringen wordt voor de bepaling van de tijdsevenredige verrekening van kosten de premiebetalingsduur als uitgangspunt genomen. Bij lange duren kan de verrekening van de kosten tot een periode van 30 jaar beperkt blijven.

Er blijft bij de uitwerking ruimte voor maatschappijen om een positieve of negatieve prikkel te hanteren

Bij (traditionele) verzekeringen zal de verzekeraar de beleggingsmix afstemmen op de lange termijn om de gegarandeerde uitkomst, al dan niet met winstdeling, voor de polishouder te kunnen borgen. Om de maatschappelijke rol van (traditionele) levensverzekeraars van het aannemen van lange termijn verplichtingen te waarborgen blijft er ruimte om een eventuele prikkel in te bouwen. Deze prikkel:

- moet vooraf kenbaar zijn
De consument moet voor het sluiten van het product op de hoogte zijn van een eventuele prikkel.
- mag geen relatie hebben met de kostenstructuur van het product
Deze prikkel mag niet (via een omweg) de afkoopwaarde-problematiek herintroduceren. Vandaar dat een eventuele prikkel geen afhankelijkheid of relatie zal hebben met de kostenstructuur van het product in die zin dat nog niet verrekende kosten in één keer alsnog in rekening worden gebracht.
- moet uitlegbaar zijn aan de klant
Iedere maatschappij zal zelf moeten afwegen of een prikkel gehanteerd wordt en zo ja, of deze uitlegbaar is. Het Verbond denkt daarbij aan een bedrag in euro's en niet aan een percentage van de afkoopwaarde.

Uitgangspunt: comply or explain

Op deze zelfregulering is het principe van 'comply or explain' van toepassing. De levensverzekeraars waarop de zelfregulering van toepassing is verschillen in aard en opereren in verschillende (deel)markten. Waar deze verschillen dat rechtvaardigen kunnen afwijkingen, mits gemotiveerd, gerechtvaardigd zijn.